

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2485
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni štikovalni račun št. 11.400

„JUTRA“

Tragikomika Mussolinijevih napak K naraščanju razdora med Italijo in Nemčijo

Razdor med Italijo in Nemčijo, ki se je začel zaradi avstrijskega vprašanja, se vedno bolj pogloblja in polemika med italijanskimi in nemškimi listi postaja čedalje bolj zanimiva in poučna; pa tudi humorja ne manjka, zlasti ne za nas, ki smo ta razdor videli vnaprej in smo ga prerokovali že takrat, ko je bilo rimsko-berlinsko zavezništvo najbolj toplo. Iz demagogije in da bi se uveljavil v mednarodni politiki ter škodoval Franciji in njenim zaveznikom, je pričel Mussolini pred leti revizionistično kampanjo. Misli je pač, da je to najcenejše sredstvo, pa je pri tem pokazal nepričakovano malo diplomatske bistrovidnosti. Med tem, ko je v srednji Evropi, zlasti pa v mali antanti vedel vsak politični otrok, da so težnje nemškega pangermanizma v svojih naravnih temeljih neskladne z interesi italijanskega imperializma, je Mussolini sam pomagal v Nemčiji do zmage ekstremnim zagovornikom in propagatorjem pangermanizma: narodnim socialistom! In sedaj, ko so narodni socialisti voditelji Nemčije, je zadel s svojimi načrti na nepremagljivi odpor najprej prav pri njih. To je na eni strani tragično za Mussolinijevo diplomatsko akcijo, za neprizadete gledalce je pa nedvomno komično.

Tako je Mussolini sam pomagal na vla do tistim, ki pomenijo danes zanj, za njegove načrte in tudi za Italijo kot tako največjo in morda edino neposredno nevarnost. Z ogorčenjem ugotavlja sedaj italijanski tisk, da paktirajo Nemci z najučejimi sovražniki Italije. Pri tem misli menda na malo antanto, ker se interesi Nemčije in nje glede vprašanja vrnitve Habsburžanov in italijanskega protektorata nad Avstrijo docela krijejo. Toda vse to je šele začetek, kajti razni znaki kažejo, da bi se utegnili zgoditi še kaj dosti hujšega. Nemška diplomacija, ki so ji včasih očitali — in to po pravici — da je preveč brutalna in zato slaba, se je v zadnjem času v marsičem temeljito spremenila in je zato tudi že dosegla nekaj lepih uspehov. Med njene največje uspehe moramo šteti nedvomno pakt s Poljsko. Predhitlerjevska diplomacija ne bi bila nikoli sklenila prijateljstva z Varšavo, Hitler je pa pokazal, da razume dejanski položaj in ve, da se na vseh frontah naenkrat ne more boriti. Na severovzhodu je sedaj Nemčija kri-ta in prijateljstvo med Nemci in Poljaki postaja celo iskreno! Če pa je — opustil boj na severovzhodu, mar ga ne bi lahko tudi na zahodu?

Prvi poizkusi baloni so že bili izpušeni. V nemškem tisku se pojavljajo prve vesti za sporazum s Francijo,

da o apeli na malo antanto, ki jih bere-mo vsak dan, niti ne govorimo. Silno ra-hli so zaenkrat še prvi obrisi, a iz njih se dá sklepati, da prihaja čas, ko bodo Nemci pripravljeni likvidirati vse spore s Poljsko, malo antanto in Francijo, sa-mo da dobe proste roke napram Avstriji in — Italiji. Težišče vseh nemških teženj je sedaj ohranjeno na jugovzhod in jug. Prvi sovražnik Nemčije postaja Italija! Nočemo pripisovati prevelikega pomena neki izjavi nekega avstrijskega narodnega socialista, temmanj, ker je bila iz-rečena docela zasebno, vendar moramo že vnaprej naglasiti, da je vlezanimiva in je prav verjetno, da mislijo tako ko on tudi drugi njegovi avstrijski in nemški somišljeniki. Dejal je: »Avstrija se mora združiti z Nemčijo, in tistemu, ki nam to omogoči, obljublamo večno hvaležnost; tistemu, ki nas bo oviral, pa večno so-vraštvo. Zaenkrat velja vse naše sovraštvo Italiji. Če bi bila Francija pametna, bi sprejela sedaj našo ponudbo in se z nami za vselej pobotala. Še več, Velika Nemčija bi nudila Franciji in mali antanti vso pomoč proti Italiji. Jugoslaviji se Velike Nemčije ni treba bati, kajti ž njo smo vedno pripravljeni skleniti viteški sporazum. Tudi v Trst ne stremimo, ta naj pripada tistemu, katerega je nepo-sredno zaledje; pot na Sredozemsko morje najdemo lahko preko nemške južne Tirolske v Benetkah, ali pa v bolj zahodni smeri v Genovi.«

Naglasili smo vnaprej, da ne pripisuje-mo tej zasebni izjavi večjega pomena, kakor ga zasluži, toda gotovo je ven-dar, da se v nemških narodnosocialisti-čnih glavih poraja že misel, likvidirati s Francijo, malo antanto in Poljsko vse spore in skleniti z njimi zavezništvo na račun tistih, ki so bili še do včeraj glavni zagovorniki nove Nemčije — ita-lijanskih fašistov in Italije! In celo v konkretni obliki: Nemčija naj dobi Avstrijo in izhod na Sredozemsko morje preko Benetk ali Genove ter morda tudi — italijanske kolonije? In v tem se kaže bolj kakor v vsem drugem vsa strahotna tragika Mussolinijevih usodnih na-pak! Goethe pravi nekje: »Duhov, ki sem jih klical, se ne bom več rešil.« Tudi Mussolini je klical duhove, klical je Hitlerja in revizioniste — in se jih se-daj ne more rešiti. Lahko se mu pa zgo-di, da bo okusil naposled celo sam vso bridko ostrino tistega orožja, ki ga je skušal sam uporabiti proti drugim, v prvi vrsti pa proti mali antanti in na pr-vem mestu Jugoslaviji. Vse to pa doka-zuje, da smo priča dogodkov, ki lahko docela spremene evropski mednarodni položaj.

Nadaljevanje proračunske razprave

GOVOR POSLANCA GAJŠKA. RAZLIČNA MNENJA IN RAZLIČNI PREDLO-
GI. ZAVRNITEV DEMAGOGIJE OPOZICIJE. ZAČETEK DANAŠNJE SEJE.

BEOGRAD, 2. marca. Na včerajšnjih sejah narodne skupščine se je nadaljevala proračunska debata. Večina govornikov je govorila za varčevanje in reorgani-zacijo in poenostavljenje uprave. Med prvimi je govoril konjiški poslanec Ka-rel Gajšek o potrebi znižanja obrestne mere, proti dividendni politiki Narodne banke, za zakon o bankah, za odpravo dvojnega zaslužkarstva, za zakon o kar-telih, reformo občinskega zakona in na-predku JNS. Poslanec Vitomir Davidovič je zahteval reformo državne uprave, redukcijo srednjih šol, združitve univerz tako, da bo v državi samo po ena fakul-teta vsake stroke in za ukinitve subven-cij gledališčem. Poslanec Dodić je nasto-pil proti previsokim odvetniškim in zdravniškim honorarjem. Poslanec Mar-ković je poudarjal, da mora imeti tudi varčevanje meje, ker je sicer škodljivo. Obenem je zahteval izločitev vseh žensk iz državnih služb. Kostić je kritiziral Pri-vilegirano agrarno banko. Stanišić je na-stopil proti pooblastilom vladi. Ante Kovač je kritiziral davčno upravo in zahte-val energičnejšo politiko proti klerikal-

cem na Hrvaškem in v Sloveniji in lo-čitev cerkve od države. Naposled je pa zahteval še čiščenje na univerzah, kjer je, kakor je zatrjeval, danes največ ko-munistov, separatistov in sportistov. — Opozicionalec Nikola Preka je pa govoril o notranji politiki. Ministrski predsednik Uzunović je odgovoril govornikom opo-zicije in zavrnil njihovo demagogijo. Na-dalje so še govorili poslanci dr. Kuntarić, Ninković in Dovezenski, v nadaljevanju pa Lenšić (opozicija), Božić, Krstić, Mi-lošević, Auer, Isaković, Živojinović, Batinić in Kurtović.

BEOGRAD, 2. marca. Današnja seja skupščine se je pričela ob 8.15. Pred prehodom na dnevni red je poslanec Dragović stavil ministerskemu predse-dniku interpelacijo, naj bi vlada ali resorni minister odgovorila na razkritja poslan-ca in ministra n. r. Andre Stanića v za-devi pogodb za gradnjo železnice ne glede na proračunsko debato. Ker se bo pa o skupščina zahtevo odklonila. Seja se na-tem razpravljalo v specielni debati, je daljuje.

Razorožitev v sedanjosti nemogoča

LORD EDEN ZOPET V PARIZU. FRANCIJA NE BO SPREJELA NOBE-
NEGA KOMPROMISA. RAZOROŽITEV NEMOGOČA.

PARIZ, 2. marca. Angleški lord Eden je prispel včeraj v Pariz, kjer je tekom dneva konferiral z ministrskim predsednikom Doumergueom, zuna-njim ministrom Barthoujem in marša-lom Petainom. O tej konferenci še ni-so znane podrobnosti, pač pa stoji sko raj ves pariški tisk na stališču, da je Francija danes manj pripravljena skle-pati v razorožitvenem vprašanju kom-promise, kakor kdajkoli prej. Lahko se sporazumeta Italija in Anglija na bazi, kateri bi se morda približala tu-di Nemčija, Francija pa ne bo nikoli priznala Nemčiji pravico do oborožitve

in ne bo podpisala nobene konvenci-je brez garancij. Mimo tega je sedaj položaj v srednji Evropi tak, da ni mo-goče misliti na sporazum. Pariški tisk naglašja, da postaja vedno manjše upa-nje, da bi se razorožitvena prizadeva-nja sploh mogla zaključiti z uspehom. Tudi iz bližine vlade se doznava, da je sporazum nemogoč. Francija se ce-lo pripravlja na večjo oborožitev. Ker bo spravila več garnizij iz notranjosti v bližino nemške meje, bo morala ob-noviti izpraznjene z novimi novinci povišanega kadra.

Avstrijski socialisti proti Hitlerju

BRNO, 2. marca. Tu je izšla prva številka »Arbeiter Zeitung«, glasilo avstrijskih socialnodemokratskih emi-grantov. Zanimivo je, da prinaša pr-va številka proklamacijo avstrijske so-cialne demokracije na avstrijsko de-lavstvo, v kateri se obtožujejo avstrij-ska vlada in avstrijski fašisti. Vendar pa poziva predsedstvo socialne demo-kracije delavstvo, naj ne goji preve-liko mrznje do Dollfussa in Feya in naj ne naseda Hitlerju, ki je krvni sov-ražnik nemškega in prav tako avstrij-skega delavstva. Hitlerjevo gospod-stvo bi bilo v Avstriji strašnejše in ne varnejše, kakor bi utegnila biti kdaj-kol katera avstrijska fašistična dikta-tura.

Mandžurija cesarstvo

SINGKING, 2. marca. Včeraj zjut-raj se je po verskih ceremonijah po-dal cesar Pui v provizorično cesarsko palačo, kjer je zasedel prestol in pre-čital kratek govor zbranim članom vlade, dvora in novemu plemstvu. Od diplomatskih predstavnikov je bil nav-zoč samo japonski. Na koncu je novi cesar proglasil splošno pomilostitev. Ves potek kraljevega stopanja na pre-stol je bil filman in so znašali stroški za dogodek 3 in pol milijona dolarjev.

Tako je torej postala Mandžurija ustavna monarhija, ki se uradno na-ziva Man-Žu-Ti-Kuo, v japonskem je-ziku pa Manžu-Telkoku, cesar pa je dobil nov naslov Kange. Glavno me-sto je Singking, ki se gradi na robu puščave Gobi. Novo državo tvorijo province Mugden, Kirin, Amur, Dže-hol in Mongolija.

ZAMENJANJE BANKOVCEV.

BEOGRAD, 2. marca. Dne 25. maja 1934 poteče rok za zamenjavo 1000-di-narskih bankovcev (s pretiskom 4000 kron) in 100-dinarskih bankovcev (s pre-tiskom 400 kron). Do tega dne se bodo ti bankovci še zamenjavali, nato pa bodo izgubili plačilno veljavo.

PASTORJI IN HITLER.

BERLIN, 2. marca. Državni škof do-tor Müller je govoril včeraj o Združenju nemških kristjanov in dejal med drugim: »Ne bomo mirovali prej, dokler ne bodo izginili s propovednic vsi pastori, ki se ne pridružijo narodnemu socializmu Adolfa Hitlerja.

KRIZA V ŠPANJI.

PARIZ, 2. marca. Po vestih iz Ma-drida, je španska vlada odstopila.

ČESKOSLOVAŠKA ZANIKA.

PRAGA, 2. marca. Uradno se zani-ka, da bi se Českoslovaška in Nemčija pogajali za sklenitev prijateljskega in ne-napačnega pakta.

Staviskega čekovna knjiga najdena

VELIKA SENZACIJA. IMENA VSEH, KI SO BILI PODKUPLJENI, BODO
OBJAVLJENA ŠE DANES.

PARIZ, 2. marca. V aferi Stavisky, odnosno poteku preiskave, je nastal danes velik preobrat. Davi ob pol enih je poklical notranji minister Sarraut zastopnike tiska k sebi in jim dal sen-zacionalno izjavo, da se je našla dolgo zaman iskana čekovna knjiga Sta-viskega. Čekovna knjiga vsebuje ime-na vseh onih, ki jih je Stavisky pod-kupoval. Vlada ho ta imena objavila še danes. Knjigo je izročil policiji nek do, katerega imena ne bo izdala, ker se boji, da bi ga majila spravila s sve-ta tako, kakor je preiskovalnega sod-

nika Princea v Dijonu.

PARIZ, 2. marca. Bayonsko sodi-šče je poslalo vabilo Staviskega ženi, naj se do 8. t. m. zgleda pri preiskoval-nem sodniku, kjer bo zaslišana v za-devi zvez, ki jih je imel njen pokojni mož z nekimi uglednimi osebnostmi iz političnega življenja. Vsi listi so z velikim zadovoljstvom poročali, da bosta v aferi Staviskega zaslišana tu-di bivši minister pravde Reinald in trgovinski minister Laurent-Eynac oha člana Chautempsove vlade, ki sta bila v zvezi s Staviskym.

Dnevne vesti

Mestna občina pokroviteljica koncerta »Smetane«. Dne 3. aprila, v torek po Veliki noči, prispeje z brzovlakom v Maribor 55 pevcev slovitega zbora »Smetane« iz Prage ter priredi zvečer v »Unionu« koncert. Režijo prevzame Glasbena Matica, pokroviteljstvo pa mestna občina mariborska.

Za davčno upravo mesta Maribor je odprt pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani, nov čekovni račun št. 10.017 in je vršiti plačila davščin za mesto Maribor od 1. marca 1934 po poštnih položnicah za ček. račun št. 10.017. Zadevne položnice se dobijo pri davčni upravi za mesto Maribor.

Nastop ge. Skvarčeve v radiu. Jutri v soboto ob 20.45 nastopi naša mariborska koncertna pevka ga. Antonija Skvarčeva v ljubljanskem radiu s sledečim programom: Jakov Gotovac »Vaišo Erbez«, Božidar Širola »San«, »Tiho prihaja mrak«, »Tri pesme iz Čričuk-Stane«, Stevan H. Hristić »Lele Vedo«, »Omile mi devojče«, »Sela moma na pendžeru«, Marij Kogoj »Gazela«, Vasilij Mirk »Mati poje«, Anton Lajovic »Kaj bi le gledal«.

Današnja številka »Borbe« radi tehničnih zaprek ni izšla. Prihodnja številka izide v ponedeljek 5. tm.

Življenje in umiranje. V mesecu febr. je zagledalo v Mariboru luč sveta 72 otrok, in sicer 36 dečkov in 36 deklic. — Smrt je pokosila 99 oseb, 50 moških in 49 žensk. Pred oltar pa je stopilo 41 parov.

Namesto venca na grob gospe Julijane Križeva, pokojne matere tovarišice Angele Tomažičeve, je darovalo učiteljstvo III. deške osnovne šole v Mariboru 125 Din naraščaju R. K. na isti šoli.

Novi grobovi. Pretekli teden so umrli v Mariboru: Marijan Kusek, dijak, star 11 let; Julijana Križeva, vdova po šolskem upravitelju, 73 let; Ludvik Schutta, zasebnik, 80 let; Jože Kaučič, trgovec, star 41 let; Vilko Blatnik, sin trgovca, star 3 dni; Roza Schmoppel, zasebnica, 40 let; Mihael Zorko, sodar, 45 let; Alojzij Stranc, revident v p., 75 let; Franc Hoinik, upokojeni uradnik, 46 let; Marija Petelinškova, zasebnica, 38 let; Ivan Klampfer, kleparski pomočnik, 54 let; Ana Kropiova, vdova, 38 let; Ingeborg Heber, sin železničarja, 1 leto; Katarina Vertnik, vdova, 38 let; Karl Chudoba, strojevodja v p., 62 let; Fran Tovornik, gledališki igralec, 27 let; N. p. v m.!

Prispevek hišnih posestnikov za pomožno akcijo. Na poziv Društva hišnih posestnikov v Mariboru je bilo dosedaj od predpisanih 67.990 Din vplačanega pri mestni blagajni za pomožno akcijo za siromašne sloje mesta Maribora 20.400 Din. Mestno načelstvo apelira tudi na ostale hišne posestnike, ki prispevka še niso nakazali, da z nanje odpadajoči prispevkom podpro pomožno akcijo, ker je potreba prav sedaj največja.

Pobegnili sta od doma. Pretekli torek opoldne sta mlada bratca 9-letni Josip in 11-letni Drago Saletinger pobegnili od doma. Oba dečka, ki obiskujeta ljudsko šolo, sta prinesla domov slaba spričevala in sta se najbrže v bojazni pred posledicami podala po svetu. Starši so obvestili o begu obeh bratcev policijo, ki ju sedaj išče.

Posvetovalni šahovski turnir zaključen. V kavarni »Jadran« se je preteklo sredo odigrala zadnja partija posvetovalnega šahovskega turnirja, ki ga je priredilo društvo »Triglav«. Sodelovali so najmočnejši mariborski šahisti, in sicer gg. Pirc, Ostanek, Stupan in Lešnik. Končno stanje turnirja je naslednje: Pirc in Stupan 4 točke, Ostanek in Lešnik pa 2 točki.

Tekmovanje narodnih noš. Na »Jadran« se bo tekmovalo za 3 najlepše narodne noše, ki bodo ta večer zastopane na prireditvi. V ta namen se bodo prodajale glasovnice po 1 Din. Za dve nagradi določi število glasovnic, za eno pa jurija. Dame v narodnih nošah naj oddajo takoj pri vhodu listek s svojim imenom z navedbo noše oz. kraja, kjer se noša nosi. Izid glasovanja se bo razglasil po veliki pavzi. Pričetek zabave točno ob 8.30. Vstopnina 10 Din. Obleka promenadna. Priprave obetajo zagotoviti prireditvi, kjer bo gotovo vsak prišel na svoj račun, najlepši uspeh.

Ob svoji sedemdesetletnici je prejel pisatelj Josip Kostanjevec toliko čestitk, da se ne more vsem, ki so se ga spomnili, osebno zahvaliti. Zato se zahvaljuje tem potom z iskrenim: Hvala!

Novinarski klub. Drevi ob 18.30 je važna seja v kavarni »Bristol«.

Generalni ravnatelj »Putnika« odpuščen. Po sklepu upravnega in izvršnega odbora Društva za tujski promet »Putnik« v Beogradu je generalni ravnatelj »Putnika« Slavko Sirošević odpuščen. Službo so mu odpovedali zato, ker se ni strinjal z upravo glede personalne in delovne politike.

Sirov napad. Ko se je včeraj zjutraj odpravil pri Sv. Jakobu v Slov. goricali stanujoči 26-letni cestar Ludvik Drozg na delo, ni slutil, da bo žrtev nečloveškega napadalca. Po končanem delu je cestarja vodila proti domu samotna pot. Ko je bil že rapol poti, je nenadoma skočil izza nekega grma proti njemu neznan moški in mu brez povoda zasadil nož 3 krat v hrbet. 1 krat pa v desno roko. Hudo ranjen se je cestar komaj privlekel do domače hiše, kjer so mu izprali rane in ga nato takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico. Za zverinskim napadalcem pa poizvedujejo sedaj orožniki.

Iz krajevnih organizacij za V. mestni okraj. V ponedeljek 5. tm. bo ob 20. uri v Golobovi gostilni »Pri lokomotivi« v Frankopanovi ulici skupna seja krajevnega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke za V. mestni okraj in propagandnega odseka. Seja je nujno obvezna za vse odbornike in člane tudi propagandnega odseka.

Lutkovno gledališče Sokola Matice v Narodnem domu igra v nedeljo 4. tm. ob 16. uri (ob 4. uri popoldne) pravljico igrano v treh dejanjih s predigro »Marbuel, črni sluga pekla« ter burko v 1 dejanju »Gašperček slikar«. Če bo lepo vreme, predstave ne bo.

Združene jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, podružnica Maribor, priredi v petek 2. III. t. l. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma predavanje o zgodovini Srbov (II. del.) Predava ga inž. Mihajlo Stanovčić. Člani združenja kot ostalo občinstvo se vabi, da predavanje poseti v čim večjem številu.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes, 2. marca ob 20.15 predava g. univerz. prof. dr. Bilimović iz Ljubljane v slovenskem jeziku o zelo aktualnem problemu »O načrtnem gospodarstvu«.

»Križni pajek« se igra na studenskem sokolskem odru 3. III. ob 20. uri in 4. III. ob 19. uri. Je to poleg »Scampola« ena najduhovitejših komedij, po kateri je prirejen tudi film »Paprika«. Kdor se želi tri ure izborno zabavati in od srca nasmejati, naj ne zamudi te prilike. Cene so običajne.

Brzjavno poročilo. Mogoče konec sveta. Velikanska repatica drevi proti zemlji. Kdor jo hoče videti, naj pride v nedeljo 4. marca t. l. ob 6.30 zvečer v dvorano Renčelj na Pobrežju.

Pevski zbor Počitniške zveze priredi 14. marca t. l. ob 20. uri v veliki union-ski dvorani koncert v prid pomožni akciji za siromašne sloje mesta Maribora. Z ozirom na dobrodelni namen prireditve priporoča mestno načelstvo, da se ga mariborsko občinstvo udeleži v čim večjem številu.

Predavanje o novi davčni uredbi. V soboto 3. t. m. ob 10. uri dopoldne bo v hotelu »Orel« predaval konzulent zbornice za TOI g. Žagar o novi davčni uredbi. Slovensko obrtno društvo vabi svoje članstvo, da se predavanja udeleži.

Prvi jugoslovanski protituberkulozni kongres. Jugoslovanska protituberkulozna liga in Jugoslovansko društvo fizeologov priredita v času od 10. do 13. maja prvi jugoslovanski antituberkulozni kongres, združen s proslavo 25letnice otvoritve prvega sanatorija za tuberkulozne na Brestovcu pri Zarebu. Kongres se bo pričel na Brestovcu, nadaljeval pa se bo v Ljubljani. V okviru tega kongresa bo zborovanje jugoslovanskih fizeologov na Topolščici.

Svetovna razstava bo v Varšavi leta 1935. Stroški razstave so preračunani na 80 milijonov zlotov. Nekatera pripravljala dela so se že začela.

Na občnem zboru JČL dne 7. tm. pri »Orlu« bo predaval profesor Anton Oven o Masaryku, učitelju češkega jezika J. Drly o češkem jeziku, dr. Vekoslav Kukec pa o zadnjih diplomatskih bojih male antante.

Občni zbor Združenja mariborskih krojačev. Pretekli ponedeljek zvečer je imelo v Gambrinovi dvorani mariborsko Združenje krojačev in sorodnih obrtov svoj občni zbor, ki se ga je udeležilo lepo število članstva, navzoči pa so bili tudi zastopniki zbornice za TOI g. Bureš, združni nadzornik g. Založnik in tajnik okrožnega odbora g. Novak. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da kriza ni prizanesla krojaški obrti in da jo prav ta obrt občuti bolj kakor katera druga. Najhujše zlo za krojaško obrt so šušmarji in pa tovarne za konfekcijo. V združenju je organiziranih 196 članov, od teh 85 krojačev, 73 krojačic, 15 modistinj in 21 šivilij. Pomočniški zbor šteje 194 pomočnikov in 83 vajencev in vajenk. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Reicher, za tajnika pa gosp. Pravdič.

Delovanje Jugoslovanske nacionalne stranke na Pobrežju. Krajevni odbor Jugoslovanske nacionalne stranke na Pobrežju je imel 24. preteklega meseca svojo prvo sejo. Zastopane so bile organizacije Tezno. Dogoše in Zrkovci. Na seji je odbor razpravljal o krajevnih potrebah združene občine Pobrežje. Razmotrival pa se je tudi sprejeti občinski proračun. Sklenjeno je bilo, da bo odbor sklical v nedeljo 4. marca ob pol 15. uri članski sestanek v Stokovi gostilni na Pobrežju, kjer se bo razpravljalo o skupnem delu in o sestavi delovnega programa pobrežke organizacije. Odbor opozarja vse članstvo in somišljenike na ta sestanek in jih vljudo vabi, naj se ga udeleže v čim večjem številu.

Beograd dobi Invalidski dom. Združenje invalidov naše države bo zgradilo na zemljišču, ki mu ga je brezplačno odstopila beograjska mestna občina, impozantno zgradbo Invalidski dom. Gradbeni stroški so preračunjeni na 13.000.000 Din. Invalidski dom bo še letos dograjen in bo organizacija imela v njem vse svoje prostore, urejen pa bo tudi za invalide, ki prihajajo v Beograd.

Pozor pred lažno italijansko tvrdko. Zagrebška zbornica opozarja vse tvrdke, ki so v zadnjem času dobile kake ponudbe italijanske družbe »Consorzio Internazionale Commerciale Cooperative Finanziarie« iz Trsta, da takšna družba tam sploh ne obstoja.

Avstrija dobi nov denar. Avstrijski ministrski svet je sklenil izvesti že več časa napovedano reformo glede kovanja novcev. Po novem bodo novce za 50 grošov in en šiling, ki so bili sedaj iz srebra, kovali iz bakrenega rikla, stare srebrne novce pa vzeli iz prometa. Iz srebra bodo v bodoče kovali samo novce po 2 šilinga in nove novce po 5 šilingov, namesto katerih bodo sedaj krožeče bankovce po 5 šilingov polagoma vzeli iz prometa.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 3. t. m. Ob 12.15: baletna glasba na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, pester reproduciran koncert; 18: ob 90-letnici Jurčičevega rojstva; 18.50: plošče, stanje avtomobilskih cest; 19: »Ljudski nauk o dobrem in zlu«, predava dr. Vember; 19.30: zunanji politični pregled, predava dr. Jug; 20: radio-orkester; 20.45: vokalni sol. koncert ge. Antonije Skvarčeve; 21.15: flavta-solo s klavirjem, Karel Trost; 21.45: čas, poročila, radio-jazz.

Grajski kino. Danes v petek zadnji dan »Galipoli«, vefilm o bojih med Angleži in Turki za Dardanele. V soboto se začne smeha polna vojaška humoreska »Ve selo tovariša«. Paul Hörbiger in Fritz Kampers v glavnih vlogah.

Kino Union. Od danes dalje vesela zabavna opereta »Beneška noč« z našim rojakom slavnim tenorjem Tinom Patierom, znanim subreto Lizzy Balla in izvrstnim komikom Ludvikom Stösslom. Film poln krasnega petja in glasbe.

Ko se začno žile poapnjevati, deluje uporaba naravne Franc Jožefove grenčice na redno izpraznenje črevesja in zmanjša naval krvi.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sobota, 3. marca ob 20. uri: »Gospodična«. Poslednjič. Globoko znižane cene od 15.— Din navzdol. Zadnjič.

Nedelja, 4. marca ob 15. uri »Okence«. Globoko znižane cene od 15.— Din navzdol. Zadnjič. — Ob 20. uri »Štambulska roža«. Znižane cene.

Cene od 15 Din navzdol veljajo pri poslednji uprizoritvi svojevrstne komedije »Gospodična«, ki bo v soboto 3. tm. zvečer ter pri zabavni komediji »Okence«, ki jo uprizoré pravtako poslednjič v sezoni v nedeljo, 4. tm. ob 15. uri.

»Štambulska roža«, uspelo Fallovo opereto, uprizoré po znižanih cenah v nedeljo, 4. tm. zvečer.

»Natalija«, spada med najboljša dela ruskega klasika Turgenijeva ter jo uprizoré z močnim uspehom. To delo pripravlja mariborsko gledališče v režiji J. Koviča ter s Kraljevo v naslovni vlogi.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pridobnina potnikov. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal tole pojasnilo: Kadar potujejo lastniki produktivnih (obrtinskih) obratov, katerih dohodek podleži pridobnini, po poslih svojega obrata kot agenti in trgovski potniki, tedaj se od njih po čl. 59 zakona o neposrednih davkih ne pobira pridobnina, če dokažejo, da so za svoj obrat že obremenjeni s pridobnino in da jo v redu plačujejo.

Kam z našimi sezonskimi delavci? V uradih borz dela se vsak dan javlja vedno večje število delavcev, ki so bili še lani zaposleni v Franciji, Nemčiji in Avstriji. Hudo bo letos za te ljudi, ker je kontingent sezonskih delavcev za Francijo letos mnogo manjši od lanskega, v Nemčijo in Avstrijo pa so letos našim sezonskim delavcem zaprta vrata.

Svetovna trgovina se ni izboljšala. Po podatkih nemškega zavoda za proučevanje konjunktore se položaj svetovne trgovine v 4. lanskem tromesečju ni izboljšal. Sicer se je dvignila svetovna trgovina v zadnjem lanskem tromesečju za 6 odstotkov, kar pa odgovarja le običajnemu sezonskemu izboljšanju. V primeri z zadnjim četrtletjem v letu 1932 pa se je obseg zunanje trgovine poslabšal po vrednosti za 7 odstotkov, dočim je po količini le malenkostno narasel. Oživljenje se kaže v Nemčiji in v večini drugih držav, razen v Angliji, samo v industrijah, ki potrebujejo primeroma malo tujih sirovin.

Šolnine na beograjski univerzi. Univerzitetni svet beograjske univerze je sklenil, da se plačevanje šolnine odgodi do konca semestra in bodo slušatelji pri vpisovanju plačevali samo vpisnino z ostalimi taksnimi, šolnine pa ne.

Jugoslovanski vinski izvoz. Leta 1933 je bilo iz Jugoslavije izvoženo 301.1 vagon vina v vrednosti 5.8 milijonov dinarjev. To je najmanjša količina vina, ki je bila izvožena v zadnjih petih letih. Kako se je gibal izvoz vina, kažejo te številke: Leta 1927. smo izvozili 920 vagonov, 1928. 530 vagonov, 1929. 520, 1930. 1239, 1931. 702 in 1932. 932 vagonov vina.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 7.1 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 6 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 14.9 stopinjah 732.8, reduciran na ničlo pa 731.2; relativna vlaga 93; od včeraj na danes je padlo 1.5 mm padavin; vreme je oblačno in deževno.

KARAKTERISTIKA NARODOV.

En Anglež = ničla, dva Angleža = akcijska družba, trije Angleži = svetovna trgovina. En Nemec = budalo, dva Nemci = disciplina, trije Nemci = imperijalizem. En Slovan = genij, dva Slovani = prepir, trije Slovani = revolucija. En Italijan = poezija, dva Italijana = grandomanija, trije Italijani = »Caporetto«.

Našim naročnikom in čitateljem!

V soboto 3. t. m. pričnemo objavljati v »VEČERNIKU« že napovedani izvirni roman

„Semisiris“

delo MARILJA SKALANA, avtorja romana »Oceanopolis«.

Roman opisuje življenje na pravljici celini Atlantidi pred in ob potopitvi, torej dogodke pred tisočletji, v prazgodovini človeštva. Kdor še ni naročen na »VEČERNIK«, ki stane le 10 Din na mesec, naj to stori takoj!

Ustanovitev vzgojne posvetovalnice društva »Sola in dom«

Društvo »Sola in dom« je ustanovilo po vzoru sličnih institucij svojo vzgojno posvetovalnico. Namen te posvetovalnice je, pomagati staršem takih otrok, katere označujejo mladinslovci kot težko vzgojljive. Zgodi se večkrat, da otrok brez razumljivega povoda izpremeni svoj, dotedaj normalen odnos na pram svojemu okolju. Iznenada postane trmast in kljubovalen ter prične morebiti uhajati na ulico. Pri drugem dotlej živahnem otroku prične opazovati starši znake nesamostojnosti, apatičnosti in malodušnosti, kar se zlasti pokazuje v popuščanju pri šolskem delu.

Vsi taki negativni pojavi utegnejo spraviti skrbečega očeta in mater v duševno razpoloženje, ki je včasih zelo slično obupu, zakaj le prevečkrat morajo ugotoviti, da ostajajo njihovi vzgojni ukrepi brez pravega učinka. Otrok je izručen zaradi starišem nejasnih vzrokov iz ravnovesja in vsi njihovi napori, da bi ga spravili v normalen tir, so brezuspešni. Ker si ne vedo pomagati drugače, posežejo vmes s takozvanimi direktnimi vzgojnimi sredstvi: z grajanji, telesnim kaznovanjem itd. S takimi sredstvi uveljavljajo svojo telesno in duševno nadmoč nad otrokom ter s tem samo poglobljajo njegovo negativno usmerjenost. Mnogim staršem primanjkuje psihološkega vpogleda v gibalne sile, ki povzročajo pojave težke vzgojljivosti, zato le redko zadenejo pravi način ravnanja z otrokom. Bilo bi tudi nemogoče zahtevati, da bi sleherni oče oziroma mati proučeval psihologijo otroka na znanstveni osnovi.

To nalogo vrše v pomoč starišem posebne ustanove — vzgojne posvetovalnice. Po zaslugi društva »Sola in dom« je bila te dni otvorjena vzgojna posvetovalnica tudi v Mariboru, ki bo dajala vse nasvete brezplačno. Prijave sprejema vsak dopoldan med šolskimi odmori mešč. učitelj g. Franc Martinč, deška meščanska šola, Krekova ulica št. 1.

Mešanje slajenega vinskega pridelka z naravnim vinom. Ker so nastali dvomi, če in pod katerimi pogoji smemo mešati slajeni vinski letnik, kakršen je mnogokje najmlajši iz lanske jeseni, s starino ali s kakim naravnim vinom sploh, je izdalo kmetijsko ministrstvo zadevno pojasnilo, ki ga banska uprava dravske banovine s tem razglasom objavlja: »V čl. 17. pravilnika za izvrševanje zakona o vinu je naglašeno, da mešanje raznih vin ali moštov ni prepovedano, razen v primerih, če katero izmed njih ne ustreza predpisom zakona o vinu. Zategadelj je mešanje vina od prirodnega mošta z vinom iz mošta, ki je bil oslajen po predpisih zakona o vinu, dovoljeno pod pogojem, da taka vinska mešanica po čl. 23. istega pravilnika ne sme imeti bližje označbe »pravo«, »prirodno« in tem slično. Kraljevska banska uprava pripominja, da velja navedena razlaga za domači promet z vinom in moštom, pri vinskem pridelku za izvoz pa je treba upoštevati zadevne zakonite določbe, ki so veljavne v tisti tuji državi, v katero izvažamo.

Ptuj

Občni zbor je imel pred dnevi tudi ptujski Sokol. Zbor je vodil starosta dr. Šalamun. Med udeleženci smo opazili tudi poveljnika mesta podpolkovnika Šarca, okrajnega glavarja dr. Bratino in gimnazijskega ravnatelja dr. Kovačiča. Iz poročila je posneti, da šteje ptujska župa 1326 članov, kar znači, da se število članov vsako leto množi. Pri volitvi je bil izvoljen za starosta zopet dr. Šalamun.

Naraščaj »Jadranske straže« na gimnaziji v Ptuj priredi v torek 6. t. m. ob 20. uri v mestnem gledališču akademijo z bogatim sporedom.

Tujski promet. V februarju je bilo pri mariborski policiji prijavljenih 1215 oseb. Od teh je bilo 324 tujcev, in sicer 92 z Dunaja, 32 iz Gradca, 200 pa iz drugih mest.

Proračun okrajnega cestnega odbora v Mariboru

Nad 4 in pol milijona dinarjev za naše ceste

Kakor se morajo dandanes boriti vse gospodarske samouprave s finančnimi težkočami, tako se mora z današnjo finančno krizo boriti tudi naš okrajni cestni odbor. Težko je danes sestavljati proračunske predloge, ker je malo možnosti, najti kje vir dohodkov za kritje izdatkov. Če površno pregledamo posamezne postavke letošnjega proračuna, ki ga je sestavil mariborski okrajni cestni odbor in ki je na vpogled prebivalstvu v času od 22. februarja do 7. marca v pisarni okrajnega cestnega odbora na Korški cesti 26 II., se moremo prepričati, da je pri izdatkih upoštevano skrajno varčevanje, zlasti kar se tiče upravnih stroškov, in je pri dohodkih skrbno računana plačilna zmožnost davkoplačevalcev.

Izdatki za upravne in pisarniške stroške so predvideni na 65.708 Din, izdatki za pomožno osebje na 504.713 Din; materialni izdatki za vzdrževanje banovinskih cest so preračunani na 1 milijon 459.258 Din, upravni in materialni izdatki za vzdrževanje dovoznih cest na železniškem postajam so predvideni na 12.248 Din, stroški za preureditev in obnovitev banovinskih cest na 80.000 Din, izdatki za nove zgradbe in preložitve

banovinskih cest na 1 milijon 50.000 Din, izdatki za zavarovanje in zaščitne naprave na 10.000 Din, za okrajno cestno upravo na 152.744 Din, izdatki za prispevke za vzdrževanje subvencioniranih cest na 408.236 Din, za amortizacijo in stroške posojil na 595.074 Din, za razno pa na 243.000 Din. Skupno so torej predvideni izdatki na 4 milijone 616.981 Din.

Okrajni cestni odbor črpa svoje dohodke predvsem iz banovinskih prispevkov za vzdrževanje banovinskih cest in iz dohodkov pri banovinskih cestah. Tako so predvideni dohodki pri banovinskih cestah v letošnjem proračunu na 154.000 Din, pri dovoznih cestah na 500 Din, prispevki banovine za vzdrževanje banovinskih cest na 1 milijon 911.679 Din, za vzdrževanje dovoznih cest na 3.916 Din, prispevki železniške uprave za vzdrževanje dovoznih cest na 3.916 Din, prispevki za nove gradbe in premestitve banovinskih cest pa na 504.500 Din. Skupno so predvideni dohodki na 2 milijona 578.511 Din.

Primanjklaj v znesku 2 milijona 38.470 Din pa bo kril v letošnjem proračunu okrajni cestni odbor z donosom okrajne cestne doklade na neposredne državne takse.

Proračun Slovenske Bistrice

Seja mestnega občinskega sveta

Dne 26. februarja so se v posvetovalnici slovenjebistriške občinske hiše sestali mestni očetje pod predsedstvom g. župana dr. Josipa Pučnika, da sklepajo o proračunu za leto 1934-35.

Dohodkov bo po ugotovljenih postavkah v tem poslovnem letu 401.867 Din. Proračun predvideva občinske doklade na vse neposredne davke, 53% od predpisanih 283.876 Din, kar znaša 150.444 Din. Občinska trošarina na vino znaša 1 Din, od mošta 1.50 Din, od piva 1 Din za liter, od hl stopnje alkohola, spirita, žganja, likerja, ruma in konjaka po 5 Din. Skupno z drugimi dohodki občinske trošarine bi bilo dohodkov od trošarine 155.000 Din. Občinske takse bi prinesle skupno 16.110 Din, odkupnina za osebno delo (kuluk) 15.000 Din, dohodnina od posestev 7770 Din, od elektrarne 40.000 Din in 25.000 Din od klavnice. K temu treba pridati še 7200 banovinske subvencije in 300 Din globe.

Deset let Sušaškega pristanišča. Dne 24. februarja je preteklo deset let, odkar so italijanske čete zapustile Sušak v naravnost obupno žalostnem stanju. Takoj po odhodu italijanskih čet so se razmere zboljšale in Sušak je začel delovati, da more ob prvi desetletnici jugoslovanske pripadnosti podati lepo in razveseljivo bilanco. V teh desetih letih je znašal uvoz 2 milijona 3.046 ton, izvoz pa 2.652.819 ton. Po morju je prišlo na Sušak 1.206.207 potnikov, odpotovalo pa 1.181.178. Ladij je prišlo na Sušak 28.584 z 18.022.943 tonami. Jugoslovanskih ladij je 25.138 redne in 2223 svobodne plovbe. Jadric je prišlo v pristanišče 8694 z 1.051.050 ton.

Delo tarifnega odbora. Včeraj je v Zagrebu pričel zasedati plenum tarifnega odbora, ki ga tvorijo železniški strokovnjaki in predstavniki vseh gospodarskih institucij. Tarifni odbor razpravlja o novi blagovni tarifi, ki se bo povišala zaradi povišane vodarske takse za 5 odstotkov pri osebem prometu in za 15 odstotkov pri blagovnem prometu. Mimo tega bo tarifni odbor razpravljal tudi o ugodnostih in olajšavah, ki jih nudijo naše državne železnice nekaterim producentom, če se obvežejo, da bodo svoje blago prevažali izključno po železnici. Tarifni odbor bo zasedal več dni, preden bo končal.

Trenotna sprememba temperature je pogosto vzrok prehlajenja, kateremu lahko sledi dolga bolezen. Mislite tedaj že po prvih znakih na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ — ki jamči za njihovo pristnost!

V. z. »HUGOFA« L. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas le registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934

Slovenska Bistrica

Pevski koncert bratov Živkov

Že to ni malenkost, da šteje družina šest bratov, še večja redkost in posebnost pa je, če so vsi ti bratje pevsko in muzikalno nadarjeni in izobraženi, kot je to primer pri bratih Živkih. Daleč naokrog je znan koncertni pevec, tenorist Avgust Živko, skoro vsak ostalih pa tudi kot pevovodja, odnosno dirigent lastnega zbora ali orkestra.

Nedavno tega so si ti bratje, čeprav so raztreseni po raznih krajih (3 so učitelji na deželi, 3 pa železniški uradniki v Mariboru) osnovali »Septet bratov Živkov« (sedmi je železn. uradnik g. Kovačič iz Maribora) in se pod vodstvom zna nega komponista prof. Vasilija Mirka pripravili na pevski koncert, ki bo prvič izvajati jutri 3. marca ob 20. uri v dvorani okrajne hranilnice v Slovenski Bistrici. Dirigent: prof. Vasilij Mirk.

Spored obsega samo domače skladbe, in to: 3 Adamičeve (Fantje že vriskajo, Za njo kot riba za vodo, Regiment po cesti gre), Bučarjevo (Tam, kjer pisana so polja), 5 Devovih (Še ena, Pastirc pa pase ovce tri, Mjesečino, Moj očka ma konjička dva, Soči), 1 Jurvančev (Šopek), 2 Mirkovi (Katrica, Sinoc dočkan), 1 Moktajnčev (Aj, Mariano), Prelovčev (Sedem si rož porezala mi) in Sonce Zvonček.

Industrijska vest. Tovarna za gume, last tvrdke Stiger in Mevc se opusti popolnoma, v stanovanjskem in gospodarskem posloju g. Juharta, ki ga je kupilo neko češko podjetje, se pa uredi nova tekstilna tovarna.

Sejem. Matjažev sejem 24. t. m. je bil dobro obiskan. Prignanih je bilo 182 glav živine: 85 volov, 82 krav, 6 telic, 2 teleti, 5 konjev in 2 bika. Kupčija je bila bolj slaba. Cene: kg žive teže 2—4 Din.

Dragocena zbirka znamk.

Londonski zbiralci poštних znamk se že pripravljajo na pot v Newyork, kjer bo čez nekaj tednov najzanimivejša dražba poštних znamk, kar jih je bilo zadnja leta. Naprodaj bo namreč slovita zbirka Arturja Hinda, čigar zbirka je baje prekosila celo zbirko angleških kraljev. Pri tem bo razdeljen tudi oddelek mauricijskih znamk, ker bi se najbrž težko našel kupec, ki bi mogel plačati vse te znamke. Saj cenijo samo ta oddelek na 9 milijonov Din. Prvič se tudi zgodi, da bodo v enem popoldnevu na dražbi prodane štiri mauricijske znamke. Če je bila že prodaja enega eksemplarja senzacija, kakšna bo šele prodaja štirih. Arthur Hind, ki je nedavno umrl, je imel res največjo zbirko teh redkih znamk. Štiri najdragocenejše se cenijo na dva milijona Din. Ni pa izključeno, da bo ena sama kuverta, ki jo je zbiralec kupil pred 50 leti od angleškega filatelista sira William Averya, prodana za dva milijona Din. Hind je plačal za te znamke 150.000 Din. Na prodaj bodo tudi štiri oranžne znamke po penniju iz leta 1848, ki jih cenijo na 900.000 Din. Sedem modrih znamk po 2 penniju iste izdaje cenijo na 1.500.000 Din. Ena mauricijska znamka ima tiskovno napako, namesto »pence« je tiskano »peune« in ta napaka poveča neno vrednost na 350.000 Din. Nobene znamke iz te zbirke ne dobiš izpod 40.000 Din.

V vsako slovensko hišo

»Večernik«!

Ferencz Molnar:

BISER

1.

Ko se je doktorjeva žena po koncertu v veliki dvorani »Redute« po stopnicah grede sklonila k tlorisu in pobrala nekaj rdeče preproge, jo je spremljevalec Evgen Ratoti vprašal, kaj je našla.

»Nič,« je odvrnila kratko in dala razumeti, da ji ni do razgovora o tem predmetu.

Evgen Ratoti jo je pogledal. Že pol drugo leto je opazoval njen obraz, a danes je videl prvič, kako je zardela.

Za njima je stopal doktor, njen mož. Tudi on jo je vprašal, čemu se je sklonila in kaj je pobrala. Odgovorila mu je tako kakor Evgenu Ratotiju.

(Sicer je bila doktorjeva žena zdrava in krepka mlada dama, ki je zelo ljubila svetle obleke in se je ob popoldnevih rada sprehajala po ulicah notranjega mesta.)

2.

Med potoma je rekel doktor: »Kaj, če bi stopila v restavracijo? Leden sem kot volk.«

Žena je dejala:

»Dragi moj, saj sva večerjala. Jaz ne prenesem več vonja po jedi.«

In zaman ji je mož prigovarjal, naj sede za mizo in naj je. V grlu jo je nekaj stiskalo in imela je ves čas občutek, da ji je nekaj obtičalo v goltancu.

Na reduti je namreč našla velik pravi biser.

3.

Legla sta v posteljo in on je kmalu zaspal. Bil je zelo truden. Ves dan je moral letati okoli bolnikov in zato ga je spanec mahoma obvladal. Ob triletju na tri pa se je prebudil iz sna in je slišal, da žena vzdihuje.

Kmalu nato je prižgala luč, vstala in razgrnila na nočni omarici robec in položila nanj neko reč. Odprla je tudi omaro in začela brskati po skladovnicah perila. Pri tem je nekaikrat ošinila svojega moža z očmi.

Zdravnik se je tega početja tako prestrašil, da mu je začelo biti srce. Navdal ga je občutek ljubosumnosti.

Ko sta zjutraj sedela pri zajtrku, je mož vprašal ženo:

»Kaj pa ti je, da si danes tako nervozna?«

»Daj mi vendar mir!« mu je odgovorila.

»Če ti povem, da si nervozna, ti še ni treba skočiti pokonci. Nisem te žalil in mislim, da imam pravico, da ti povem tako stvar.«

»Prav zato te prosim, da me pustiš na miru.«

»Dobro, ravnal se bom po tvoji želji.«

»Samo ne vem, če boš temu kos...«

»Vidiš, kakšna si! Naravnost siliš vame, da bi začel prepričati.«

Doktor je vstal, vzel klobuk in izginil skozi vrata. Ko je prišel v kavarno in razprostrl pred seboj list, je čital listek. Ko je prišel do konca, je ugotovil, da ne ve, o čem govori pisatelj.

4.

Evgen Ratoti je bil velik prevejanec. Pol drugo leto je metel oči po zdravnikovi ženi. Govoril je malo. A še kadar je govoril, je čvekalo budalosti. Šopiril se je s psevdointeligenco. Bil je socialist Richarda Straussa, vse stvari pa je poznal posredno in je črpal svoje znanje iz dnevnikov.

»Priateljica,« je nagovoril doktorjevo ženo, »draga prijateljica, zakaj ste od včeraj tako jezni na me?«

»Tako, vam se zdi, da sem jezna?« se je začudila zdravnikova žena.

»Takšen vtis imam.«

»Ne vem, če ste pogodili.«

Ona ga je gledala in ugibala pri sebi, kaj naj reče. Naposled je sklenila v mislih: To je tisti, kateremu moram pokazati biser!

5.

Povabila je Ratotija za naslednji dan ob pol šestih k sebi. Pustolovec je slutil, da si je pridobil simpatijo. Zato se je obril skrbnejše kakor navadno, otrl si je lice s kolinsko vodo, počesal se je gladko in je deset minut ugibal, katero kravato naj vzame.

Obraz doktorjeve žene je bil razčevten, ko je povabljenec stopil v sobo. Spregovorila je najprej nekaj vsakdanjih besed, potem pa mu je planila okrog vratu.

»Evgen,« je jokala, da so ji bila solza na vsa lica, »Evgen, Evgen, Evgen!...«

Evgen jo je diskretno prižehl nase. Čutil se je srečnega, re zato, ker ga je doktorjeva žena objela, ampak zato, ker se mu je zdela, da odlično diši po kolinski vodi.

In zdravnikova žena je res začela govoriti o njegovem vratu. Nato je odprla omaro in mu pokazala pobrani biser.

»Našla sem ga! Ukradla sem ga!« je hropela in zajecjala. Evgen pa je zaprl oči od razkošja, ki mu ga je dal ta trenutek. Hotel je biti moderen, čutil je moč vloge ljubimca, ki mu leži žena pred nogami. Njegove misli so nihale med glitino in kolinsko vodo. Bil je neizrekljivo srečen.

(Konec jutri.)

Sport

Okrožni odbor LNP, službeno. SK Rapid se naproša, da stavi za nedeljske tekme bele in modre drese na razpolago, in sicer modre že k prvi tekmi. Opozarjajo se klubi, da bo sprejel okrožni kapetan g. dr. Planinšek odjave igralcev za nedeljske tekme le na podlagi zdravniškega spričevala. To velja tudi za igralca Stanka Gomola.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Nedeljske tekme v prid blaginje LNP sodijo: v Ptuj SK Drava; KS Ptuj g. Frankl, v Čakovcu: Čakovčiči SK; SK Gradjanski g. Bizjak, v Murski Soboti SK Panonija; SK Mura g. Kopic, v Mariboru prvo tekmo g. Vesnaver, drugo g. dr. Planinšek (rezerva g. Nemeč).

Jugoslavija: Bolgarija. Tekom tega meseca se bodo odigrale 4 meddržavne nogometne tekme med našo reprezentanco in reprezentanco Bolgarije. Prva tekma bo 18. tm. v Sofiji, in sicer med prvimi garniturami, isti dan pa bodo še tekmovali druge garniture v Beogradu, dne 1. aprila bodo tekmovali prve garniture v Beogradu, druge pa v Sofiji.

SK Železničar, lahkoatletika sekcija. V soboto 3. tm. ob 15. obvezen trening na novem igrišču ob Tržaški cesti. Za atlete, ki so v soboto zadržani, bo trening v nedeljo 4. t. m. ob 10. dopoldne. Pridite vsi in točno! Načelnik.

Smuška tekma Sokola I. Tehnični odbor Sokola I. naproša vsa br. društva, ki so se prijavila za nedeljsko tekmo, da opozore tekmovalce, da morajo priti na Glazuto že v soboto zvečer. Po poročilih iz Pohorja so snežne prilike jako ugodne. Proga bo dolga 4 km. Start bo ob 10. uri pri Ruški koči, cilj pa pri Glazuti. Tekmovalo se bo po pravilih SSKJ. Tehnično vodstvo je v rokah br. Muleja Mihe, časomerilec br. Tičar, zapisnikar br. Orešič Ivan; kontrole na progah: br. Ledinek, Zadnik, Zei D. in Cerkvenič E. Tekmovalci morajo prinesiti s seboj odejo in hrano. Za čaj je preskrbljeno. — Zdravo!

Vremensko poročilo s Pohorskih vrhov od 1. III. 1934. Mariborska koča in Pohorski dom: 7.h —1, sneži in dežuje, sren 60 cm, smuka za silo; Ruška koča: 7.h —1, sneži in dežuje, sren 70 cm, smuka za silo; Klopni vrh: 7.h —1, sneži in dežuje, sren 90 cm, smuka dobra; Pesek: 7.h —2, zelo oblačno, sren 120 cm, smuka dobra; Senjorjev dom: 7.h —2, zelo oblačno, sren 110 cm, smuka dobra; Činžat nad Falo: 7.h —1, sneži in dežuje, sren 70 cm; Sv. Lovrenc na Poh.: 7.h —1, sneži in dežuje, sren 50 cm, smuka dobra; Ribnica na Poh.: 7.h —1, sneži in dežuje, sren 60 cm, smuka dobra; Rimski Vrelec: 7.h —2, sneži in dežuje, sren 20 cm, smuka za silo.

Sokolstvo

Delovanje Sokola I. v Mariboru

Delo vseh odsekov naše narodne postojanke v V. okraju je v polnem razmahu. Odbor si je nadel kot prvo nalogo, zainteresirati vse sloje narodno najbolj mlačnega okraja mesta Maribora za delovanje Sokola. Značilno je vsekakor, da je članstvo po veliki večini delavstvo, med tem ko inteligenčni sloji stoje ob strani. Namesto da bi se včlanili v Sokola, opazujejo njegovo delovanje od daleč, budno zasledujejo vsako njegovo prireditev, samo da lahko kritizirajo. Vse take negotoveže in nezadovoljne pozivamo, da se včlanijo v Sokola I in mu pomagajo orati težko ledino. Vključ vsem »neregadem« pa društvo lepo uspeva. Število telovadečih se neprestano množi. Tehnični odbor se žemarljivo pripravlja za letni nastop, ki bo 6. maja na letnem telovadišču. Letni nastopi Sokola I so vedno nekaj posebnega, letos vadijo vsi oddelki posebno skrbno nove točke, ki bodo gotovo zadovoljile vse gledalce.

Prosvetni odbor se je povsem reorganiziral, prav tako njegovi oddelki. Lutkovni, ki je najmarljivejši, prireja vsako nedeljo predstave, ki so izborna obiskane. Dramski odsek se je zbudil iz mrtvila in študira dve igri, ki ju bo še v tej sezoni postavil na oder. V marcu bomo imeli priliko videti Futkovo »Tekmo«, močno dramo, ki bo gotovo privabila številno publiko. Razen tega pa pripravljamo dramski odsek tudi gostovanja sosednih bratskih društev s Pobrežja in iz Studencev.

Prosvetni odbor bo priredil v marcu in aprilu upravno-prosvetni tečaj, ki bo obsegal v celoti 18 predavanj, vsako nedeljo 2 uri. Predavali bodo člani in odborniki društva. Predavanja bodo obvezna tudi za vse nove člane, na kar jih tem potom opozarjamo. Tečaj se bo pričel v nedeljo, 4. marca ob 10. uri dopoldne. Vršil se bo v telovadnici. Predavala bosta br. dr. Ljudevit Pivko o slovan-skih narodih in avstroogrski državi od 1. 1848—60 in br. načelnik Jožko Kert o življenju, ideji in delu M. Tyrša in J. Fignerja.

Dne 17. marca bo mladinska akademija, na katero že danes opozarjamo. Nastopili bodo vsi mladinski oddelki s telovadnimi in dramskimi točkami, novo osnovani društveni orkester pa bo izpolnjeval odmore in nastopil samostojno točko. O podrobnem programu bomo še poročali.

Delo Sokola I. zasluži vsekakor vsestransko podporo in pažnjo vseh narodno mislečih prebivalcev magdalenskega okraja. Odbor bo v prihodnjih dnevih razposlal vsem narodnjakom V. okraja vabila, da se včlanijo. Prepričani smo, da nihče ne bo zavrnil vabila. Če pa bi ga

kdo pomotoma ne prejel, se naj prijavi Vetrinjski ulici ali pa kakemu drugemu društvenemu blaginiku br. Zotterju v odborniku ali članu društva.

Red francoske častne legije

Nastanek in podeljevanje.

Tolikokrat čitamo v časnikih, kako odlikuje francoska republika najbolj zaslužne moške in ženske z redom »častne legije«. Ustanovitelj reda častne legije je bil Napoleon, in sicer leta 1802. Hotel je s tem redom pritegniti francoski armadi vedno več junakov. Leta 1804, na obletnico začetka francoske revolucije, je prvič zaprisegel za novo odlikovanje častne legije določene in nato jim je šele pripel na prsa križce. Mesec dni pozneje je Napoleon isto storil v svojem taboru v Boulogne. Ob navzočnosti 100.000 gledalcev, celotne armade in ob ropotu 1800 vojaških bobnov je sam razdelil odlikovanja.

S podelitvijo reda častne legije je podelil Napoleon odlikovancem posebne pravice, ki so jih dvignile iz ljudskih množic. Ako je stopal legionar mimo straže, mu je morala izkazati vojaške časti. Častni legionarji so bili brez vsega volilni močje, četudi niso bili izvoljeni. Njih sinovi so prejeli štipendije na vojaških in civilnih zavodih. Ako je legionar umrl, ga je morala spremljati na zadnji poti vojaška četa najmanj 25 mož. Rojstvo in stan častnega legionarja sta bila postranska zadeva. Nekaj prav posebnega je postal odlikovanec šele po podelitvi reda častne legije. Eden prvih častnikov legionarjev je bil stotnik Coi-

gnet. Šest let poprej je bil še navaden hlapec in ni znal ne prej in ne pozneje ne pisati in ne čitati. Odlikovanje je prejel zaradi svoje hrabrosti v francoski-avstrijski vojni. Ko je prejel stotnik Coignet križec, so se mu približale najbolj imenitne Parižanke. Vsaka se je hotela dotakniti križca in objeti odlikovanca. Neki kavarnar pa mu je rekel: »Vse bom postavil pred vas, karkoli poželite; člane častne legije bomo pogoščali zastonj.«

Število članov častne legije je bilo prvotno določeno na 6000. A že Napoleon je imenoval 40.000 legionarjev. Ob njegovi smrti jih je še živelo 30.000. Leta 1200 je bilo civilistov. Po uradni statistiki je bilo 1888 leta 52.915 živih članov častne legije. Med temi je 31.757 vojaškega stanu in 21.158 civilistov. Leta 1927 je bilo vseh častnih legionarjev 120.000.

V prejšnjih časih so vrgli križci častne legije letno državni blaginji 7 milijonov frankov, danes seveda mnogo več. Red častne legije pozna te-le stopnje: viteze, oficirje, velike oficirje in nad vsemi je še veliki križ. Vsaka stopnja ima posebno takso. Danes imenujejo nove člane častne legije vsak mesec, ali pa že odlikovane porivajo v višje stopnje, za kar je treba tudi plačati posebne in visoke takse.

Mali oglasi

Prodaj

DVE STAVBENI PARCELI, ena vogalna v največjem centru takoj na prodaj. Valjak, Maribor. 813

KRASEN OBJEKT, stavbišče 1800 m², velika dvorana postranski prostori, izborne kleti, v centru, takoj na prodaj. Valjak, Maribor. Kino Union. 812

GLASOVIR, dobro ohranjen, na prodaj. Vprašati M. Berdajs, Maribor. 762

Soba odda

ODDAM SOBO s hrano in posebnim vdomom. Vrbanova ul. 28. pritičje. desno. 833

SOBO, moderno opremljeno, s posebnim vdomom oddam za Din 190.—, Magdalenska ulica 23, pritičje. 818

Službo išče

UPOKOJENI TEHNIČNI MORNARSKI URADNIK z večletno prakso išče nameščenje kot delovodja strojne delavnice. Cetič, Ljubljana, Kobariška 52. 815

Razno

LISICE IN DRUGE KOŽE prevzame v strojenje, barvanje v raznih barvah in v popolno izdelavo Peter Semko, krznar, Gosposka 37. 826

Stanovanje

ODDAM ZASEBNA DVOSOBNA STANOVANJA za Din 500.— 600.— in 700.— Maribor, Smetanova ul. 59. 817

STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam s 1. aprilom v najem. Stritarjeva ul. 31, Vprašati Videl, Gosposka ul. 5. 816

Oglašujte!

Otvoritevno naznanilo!

Centenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril v Gosposki ulici 40, vogal Gregorčičeve (takoj za banovinsko palačo) novo mesnico.

Nudil bom v higijeničnem lokalu vso k tej stroki snadnjačo prvovrstno blago po zmerni ceni. Postrežba solidna. Vljudno se priporoča

Josip Golob, mesar.